

Nederlandse euthanasiewet leidde niet tot meer verzoeken

De invoering in 2002 van de Nederlandse euthanasiewet heeft niet geleid tot een toename van het aantal verzoeken om euthanasie aan huisartsen, zo blijkt uit een Nivel-publicatie in de British Journal of General Practice

De gemiddelde incidentie van het aantal verzoeken om euthanasie aan huisartsen lag in de periode 1998-2002 op 3,1 per 10.000 patiënten per jaar, in de vijf jaar na 2002 op 2,8 per 10.000, stelt de studie. Toch zijn er opmerkelijke trends merkbaar: bij mannen daalde het aantal verzoeken van 3,7 per 10.000 naar 2,6 ($p=0,008$), bij vrouwen nam ze toe van 2,6 tot 3,1 per 10.000. Zowel voor als na de wet bleef kanker de belangrijkste onderliggende aandoening bij een euthanasieverzoek (77% bij mannen en 75% bij vrouwen). Pijn bleef de voornaamste reden voor het verzoek (22%), terwijl 'verlies van waardigheid' opmerkelijk afnam, van 18% tot 10% ($p=0,04$).

Geen hype

"Dat er geen 'euthanasiehype' is ontstaan, komt doordat de regeling met zoveel zorgvuldigheidscriteria is omgeven", meent Gé Donker, onderzoeker bij Nivel.

"Huisartsen kunnen goed aan de wet voldoen. Als je euthanasie bij wet goed regelt, kun je training in het omgaan met dit onderwerp opnemen in de huisartsenopleiding en nascholing. Door de wet kunnen artsen en ziekenhuizen open zijn over hun omgang met euthanasie. Patiënten kunnen dit meenemen in hun afweging wel of niet voor een bepaalde instelling te kiezen."

Gé Donker, zelf ook huisarts, is er echter van overtuigd dat euthanasie voor elke huisarts nog steeds een emotioneel belastend onderwerp blijft. "Geen huisarts doet dit met plezier, maar je kiest voor het vak om optimale zorg te leveren en euthanasie kan daar onderdeel van uitmaken. Een huisarts verleent alleen euthanasie vanuit empathie voor de patiënt die daarom verzoekt."

Peilstations

De cijfers voor deze studie zijn verzameld via een retrospectieve dynamische cohortstudie uitgaande van de 'Continue Morbiditeits Registratie (CMR) Peilstations' van het Nivel. Dat is een representatieve groep van 61 Nederlandse huisartsen in 42 praktijken. Hun patiëntenpopulatie bestrijkt ongeveer 0,8% van de Nederlandse bevolking en is representatief naar leeftijd, geslacht, regio en naar verdeling over stad en platteland. De CMR-peilstations bestaan sinds 1970. De meeste onderwerpen worden meerdere jaren achtereen gevolgd.

Alphen, J.E. van; Donker, G.A.; Marquet, R.L. Requests for euthanasia in general practice before and after implementation of the Dutch Euthanasia Act. British Journal of General Practice, vol. 60, april 2010, nr. 573, p. 263-267